

31200251

Gemeente Steenbergen

MILIEUJAARPROGRAMMA 2012

Milieujaarprogramma 2012

1.1 Achtergrond

De Wet milieubeheer bevat de verplichting voor gemeenten om jaarlijks een milieuprogramma op te stellen (art. 4.20). Er zijn eisen gesteld aan de inhoud en totstandkoming van dit document.

In het programma dient te worden aangegeven welke taken worden uitgevoerd en welke kosten daaraan verbonden zijn.

In het kader van de professionalisering van de handhaving was er de afgelopen jaren voor gekozen om het handhavingsprogramma deel te laten uitmaken van het milieujaarprogramma.

1.1 Opzet

Ook voor 2012 is ervoor gekozen om milieu-relevante onderdelen van hoofdstuk 7 (planning werkzaamheden) uit het door burgemeester en wethouders op 18 oktober 2011 vastgestelde 'handhavingsuitvoeringsprogramma 2012-2016 deel 2, uitvoeringsprogramma 2012', in dit milieujaarprogramma 2012 op te nemen.

Dit handhavingsuitvoeringsprogramma 2012 is een uitwerking van het door de gemeenteraad op 29 september 2011 vastgestelde handhavingsbeleidsplan 2012-2016 deel 1.

Het milieujaarprogramma is een uitwerking van hetgeen is geraamd in de begroting 2012 en de afdelingsplannen van de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling en Publiekszaken 2012.

1.3 Functies

Het maken van een milieujaarprogramma is een wettelijke verplichting. Naast het voldoen aan de wettelijke verplichting heeft het programma diverse functies. In dit programma wordt in ieder geval een vertaling gegeven van zowel begroting als beleid naar uitvoering. Het programma dient verder als een globale werkplanning. Het heeft daarnaast een sterk informerende functie.

1.4 Structuur

Om de milieutaken en de specifieke handhavingstaken te scheiden is ervoor gekozen om dit in het programma duidelijk tot uiting te laten komen. Een weergave van de activiteiten met bijbehorende capaciteit maakt deel uit van het programma.

1.5 Tijdsbestek en uitvoering

Het programma zal worden uitgevoerd in de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012. De uitvoering geschiedt door de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling en Publiekszaken in samenwerking met de externe adviseur.

Milieu & Bedrijven

Inrichtingsgebonden taken: vergunningen/ambtshalve wijzigingen/8.40 meldingen (activiteitenbesluit)/Meldingen Besluit bodemkwaliteit/8.19 meldingen Wet milieubeheer

Overzicht in aantallen :

Categorie:	B1	B2	C1	C2	C3	C4(IVH)	IPPC
Vergunningen			2	2	1	1	1
Ambtsh. Wijz.			2	3	2	2	0
Activiteitenbesluit/meldingen AmvB	35	25		30			
Maatwerkvoorschriften			2	8			
Meldingen Besluit bodemkwaliteit 8.19 meldingen	70		1	1	2	2	1

Doel: het op peil houden van het adequate niveau van vergunningverlening. De vergunning dient alle bedrijfsactiviteiten te dekken en moet voldoende milieubescherming bieden (bodem, lucht, afval, opslag, gevaarlijke stoffen, veiligheid). De voorschriften dienen handhaafbaar te zijn en inzichtelijk. Bij categorie C1 en C2 dient binnen 3 maanden na het van kracht worden van de vergunning een opleveringsbezoek plaats te vinden. Gelet op de controlefrequentie bij categorie C3, C4 en IPPC bedrijven wordt dit niet nodig geacht. Hetzelfde geldt voor de inrichtingen waarvoor het activiteitenbesluit of een AMvB van toepassing is.

Milieu & Ruimtelijke Ordening

Tot deze post behoren o.a de volgende werkzaamheden:

- opstellen en/of herziening milieuparagraaf;
- toetsen/adviseren t.a.v. milieu-aspecten bij ruimtelijke planvorming en bij ruimtelijk initiatief in een voorfase;
- beoordelen categorie-indeling ruimtelijke ordening.

Met name de laatste 2 aspecten komen in de praktijk regelmatig voor.

Doel: er zorg voor dragen dat milieu-aspecten worden betrokken bij de ruimtelijke ordening.

Milieu & Bouwen en Wonen

Hiertoe behoren o.a. de volgende werkzaamheden:

- toetsen milieu-aspecten bij bouwaanvragen;

- toetsen milieu-aspecten gemeentelijke bouwplannen

Doel: Erop toezien dat bouwen op verontreinigde grond wordt tegengegaan overeenkomstig het gestelde in de Bouwverordening (bodemtoets) en dat in het kader van het Bouwbesluit rekening gehouden wordt met de geluidbelasting op gevels van nieuw te bouwen panden ten gevolge van bronnen die vallen onder de Wet geluidhinder.

Milieu Bodem & Water

Hieronder vallen werkzaamheden zoals het toezien op naleving van het Activiteitenbesluit en het Besluit bodemkwaliteit (in verband met het toepassen van grond en baggerspecie op landbodem).

Daarnaast uitvoering geven aan het Besluit bodemkwaliteit voor wat betreft het toetsen van meldingen op grond van het Besluit bodemkwaliteit aan de bodemfunctieklassenkaart.

Tevens ook werkzaamheden als het uitvoeren en beoordelen van bodemonderzoeken, toezicht op saneringen en het up-to-date houden van het bodeminformatiesysteem.

Milieu Verkeer & Geluid

Tot deze rubriek behoren o.a. werkzaamheden zoals:

- projectmatige begeleiding sanering weg- en verkeerslawaaï;
- advisering in het kader van geluidsbeleidszaken en milieu-aspecten in relatie tot verkeer.

Doel: Zorg dragen dat voldaan kan worden aan de wettelijke verplichtingen.

Milieuklachten

Zie handhavingsuitvoeringsprogramma 2012.

Algemeen Milieubeleid en Coördinatie

Tot deze rubriek behoren diverse werkzaamheden zoals:

- het coördineren en overleg voeren met de extern adviseur;
- opstellen milieujaarprogramma en milieujaarverslag;
- opstellen van beleidsstukken ten aanzien van alle milieufactetten;
- deelname aan externe overleggen, zoals het contactambtenarenoverleg duurzaamheid van de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant en uitvoering geven aan het milieubeleidsplan/milieu-uitvoeringsprogramma;
- opstellen van adviezen in het kader van contractvorming;
- het coördineren en assisteren ten aanzien van voorkomende milieutaken;
- het bijstellen en evalueren van het milieubeleidsplan (en uitvoeringsprogramma).

Doel: 1) zorgdragen dat voldaan wordt aan de wettelijke verplichtingen (verslag/programma).

- 2) te allen tijde reageren op ontwikkelingen welke zich voordoen.
- 3) bevorderen samenwerking met extern adviseur

Overige werkzaamheden milieu

Bij deze werkzaamheden moet rekening gehouden worden met o.a. het actueel houden van het bedrijvenbestand, het verzorgen van de publicaties welke zijn vereist in het kader van de milieuwetgeving, het verzorgen van aanvragen voor eigen inrichtingen, voorlichting geven en de activiteiten in het kader van het RIS/RRGS.

- Doel:** - het up to date houden van het bedrijvenbestand en het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen. Alle geïnventariseerde risicovolle inrichtingen worden jaarlijks onderworpen aan een aspectcontrole op het gebied van externe veiligheid en om de gegevens uit het RRRGS (Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen) te controleren. Deze inrichtingen worden zoveel mogelijk met de preventiemedewerker bezocht. De gegevens worden vervolgens verwerkt in het genoemde register. Ook bij de niet risicovolle inrichtingen maakt de toets aan de wetgeving omtrent externe veiligheid deel uit van de integrale controle.
- het voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Handhavingsuitvoeringsprogramma 2012

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 29 september 2011 het handhavingsbeleidsplan 2012-2016 vastgesteld.

Dit plan bevat de onderdelen die betrekking hebben op de wijze waarop Steenberg en wil handhaven en stelt de kaders voor de handhaving.

Het college heeft op 18 oktober 2011, ter uitvoering daarvan, een handhavingsprogramma voor het jaar 2012 opgesteld.

Hierna volgt de tekst uit het handhavingsprogramma 2012 met een relatie tot de milieutaken (hoofdstuk 7):

Algemeen

De planning van de werkzaamheden wordt opgesteld aan de hand van de kaders gesteld in het handhavingsbeleidsplan 2012-2016 deel 1. Dit plan werd door de raad vastgesteld op 29 september 2011.

Per kleurspoor is aangegeven welke werkzaamheden worden uitgevoerd.

Afwijking van prioriteiten ten opzichte van de prioriteiten uit het beleidsplan:

Het is van belang om vast te leggen in welke volgorde zaken worden opgepakt, en welke strategie daarbij wordt gevolgd. De capaciteit die beschikbaar is voor handhaving wordt in de onderstaande volgorde ingezet.

1. Onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen.
2. Behandelen klachten / verzoeken tot handhaving;
3. Programmatisch toezicht en controle:

Onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen.

Voorrang op de prioriteiten, zoals vastgelegd in prioriteitenlijst, hebben de onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen. Dit is nodig om zo negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken. De andere prioriteiten kunnen vaak ook op een later tijdstip worden opgepakt. Dat kunnen onomkeerbare en gevaarlijke zaken vaak niet, omdat dan het leed al is (of kan zijn) geschied.

Bij deze overtredingen geldt, dat ze moeten voldoen aan de navolgende criteria:

- er is sprake van een overtreding met een dreigende en/of onomkeerbare schade van enige betekenis;
- er is sprake van een overtreding met (dreigende) risico's voor de volksgezondheid;
- er is sprake van een overtreding die duidt op grove nalatigheid, calculerende en/of malafide instelling van de overtreder.

Concreet levert dit in elk geval de mogelijke onomkeerbare en gevaarlijke zaken op:

- a. de afgifte van gevaarlijk afval aan een niet-vergunninghouder;
- b. de opslag van gevaarlijke (afval-)stoffen zonder voorziening(en);
- c. lozen of storten van afval in bodem of oppervlaktewater;
- d. illegaal kappen van bomen of houtopstanden;
- e. onjuist verwijderen van asbesthoudende materialen;
- f. overtredingen van het Vuurwerkbesluit;
- g. overtredingen van het LPG-besluit;

- h. illegaal slopen / verbouwen van een rijksmonument;
- i. illegaal evenement;
- j. illegale sloopactiviteiten.

Klachten

Klachtenbehandeling is een onderdeel dat in veel taakvelden van het cluster handhaving naar voren komt, bijv. geluidsklachten, afvalklachten enz.

Voor het uitvoeren van de klachtenregeling wordt voor (inrichtingsgebonden) milieuklachten samengewerkt met De Roever omgevingsdienst. Klachten over provinciale inrichtingen worden bezocht door toezichthouders van de Regionale milieudienst.

Klachten over bouwen, brandveiligheid en APV worden behandeld door toezichthouders van de gemeente Steenbergen.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de behandelend toezichthouder na intake en beoordeling van de klacht volgens de prioriteitenlijst bepaalt wat de prioriteit is voor de verdere afhandeling. Dit kan inhouden dat middels een brief de klager en veroorzaker wordt bericht dat handhaving op een later tijdstip wordt opgepakt.

Behandelen verzoeken tot handhaving.

De behandelend toezichthouder bepaalt na het uitvoeren van de controle volgens de prioriteitenlijst wat de prioriteit van afhandeling moet zijn. Dit kan inhouden dat middels een brief de verzoeker tot handhaving en de overtreder wordt bericht dat repressieve handhaving op een later tijdstip wordt opgepakt.

Toezicht en controle taken in afwijking van het beleidsplan

De vastgestelde prioriteitenlijst is bedoeld voor het uitvoeren van de programmatische handhavingstaken. In Corsa worden projecten aangemaakt met een prioriteit. Elk project kent een projectverantwoordelijke. Binnen elk project worden taken aangemaakt die op naam van een medewerker worden gesteld. De projectverantwoordelijke is er voor verantwoordelijk dat het project wordt uitgevoerd binnen de gestelde termijnen. Hierbij wordt zoals eerder aangegeven een onderscheid gemaakt in toezicht en controle.

Onder toezicht wordt verstaan het preventieve en repressieve toezicht op verleende vergunningen, ingediende meldingen of afgegeven ontheffingen.

Dit kunnen eenmalige vergunningen zijn, zoals:

evenementenvergunningen en omgevingsvergunningen onderdeel bouwen of vergunningen die programmatisch gecontroleerd worden zoals milieuvergunningen en vergunningen brandveiliggebruik.

Onder controle wordt verstaan de preventieve controles en repressieve vervolgacties om illegale activiteiten te beëindigen of alsnog te legaliseren.

De bezoeken die door een toezichthouder van de cluster handhaving worden uitgevoerd, zijn (zo veel mogelijk) integrale toezichtsbezoeken of controles.

Dit houdt in dat tijdens de bezoeken getoetst wordt aan de diverse van toepassing zijnde regelgeving zoals; bestemmingsplannen, milieu-, bouw- en gebruiksvergunningen, milieumeldingen, plaatselijke verordeningen.

Afhankelijk van de bevindingen wordt de afhandeling van het bezoek aan een bedrijf of locatie door de betrokken toezichthouder uitgevoerd of in overleg overgedragen aan een juridisch medewerker.

Alle overdrachtsmomenten worden beschreven in de werkprocessen van cluster handhaving.

Toezicht en controle moet dus worden uitgevoerd conform de werkprocessen en de daaraan

verbonden werkinstructies. Ook dienen de geautomatiseerde systemen accuraat te worden bijgehouden.

Om de voortgang van alle lopende projecten te waarborgen moeten de toezichthouders hun werkvoorraad goed beheren. De toezichthouder van het cluster RO Handhaving bepaalt **wekelijks** zijn/haar werkvoorraad volgens de prioriteit als volgt.

1. Klachten
2. Verzoeken tot handhaving
3. Dwangsomcontrole en bestuursdwangcontrole (lopende zaken).
4. Controle n.a.v. vooraankondiging en/of procesverbaal (BOA) (lopende zaken).
5. Hercontrole (lopende zaken)
6. Opleveringscontrole. (nieuwe zaken)
7. Toezicht/controlen.(nieuwe zaken)
8. Overige controles (nieuwe administratieve- of accentcontrole etc)

Ook voor de juristen die handhavingszaken in behandeling hebben geldt, dat ze de zaken met de hoogste prioriteiten als eerste op moeten pakken.

Lopende zaken hebben hierbij voorrang op nieuwe zaken, tenzij het gaat om acute zaken of verzoeken tot handhaving.

De juridisch medewerker bepaalt **wekelijks** zijn/haar werkvoorraad volgens de prioriteit als volgt.

1. rechtbank- of Raad van State procedures
2. dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
3. stilleggen bouwactiviteiten
4. behandelen zienswijze dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
5. vooraankondigingen dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
6. aanschrijvingen n.a.v. hercontroles
7. eerste aanschrijvingen overtredingen
8. wrakingsbrieven

Toezicht milieuvergunningen en meldingen

Bedrijven zijn ingedeeld in milieuklasse 1 t/m 4. De milieuklasse houdt direct verband met de zwaarte van het bedrijf voor wat betreft de milieubelasting.

Daarnaast is er een indeling in A, B, C of IPPC inrichtingen volgens het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim).

A inrichtingen zijn niet meer vergunning- of meldingsplichtig. Ze moeten wel voldoen aan de algemene voorschriften van het Barim

B inrichtingen zijn meldingsplichtig

C en IPPC inrichtingen zijn vergunningplichtig

Om het bedrijvenbestand actueel te houden zal meer inspanning geleverd moeten gaan worden. De A-bedrijven hoeven zich niet te melden, maar de gemeente is wel verplicht toezicht te houden op naleving van de voorschriften en zal dus actief op zoek moeten naar dit soort bedrijven.

In de totale planning zijn hier geen uren voor opgenomen in de milieugerelateerde controle taken. De inzet is afhankelijk van de prioriteit. In de wetgeving is echter al bepaald dat het bedrijven betreft die weinig tot geen milieubelasting hebben.

De komende jaren zal het bedrijvenbestand op deze nieuwe indeling worden aangepast. Wanneer het bedrijvenbestand ook is voorzien van de indeling volgens het Barim kan bekeken worden op welke manier de bedrijven worden gepland. Voor 2012 wordt nog uitgegaan van alleen een categorie-indeling A t/m C

De bedrijven met een provinciale vergunning vallen onder het bevoegd gezag van de Provincie Noord-Brabant en worden niet door het cluster Handhaving gecontroleerd (voor milieuaspecten) en zijn dus niet in dit uitvoeringsprogramma opgenomen.

Integraal toezicht gepland per prioriteit.

Binnen elke prioriteit komen eerst de bedrijven voor toezicht in aanmerking die het langst niet zijn gecontroleerd, terugwerkend naar planning in 2012.

Het kan ook zijn dat ambtelijk is voorgesteld om de prioriteit of het controlepercentage aan te passen. Dit heeft dan te maken met de ambtelijke overwegingen dat een taak mogelijk te licht of te zwaar is geprioriteerd. Het kan ook zijn dat op grond van de beschikbare capaciteit wordt voorgesteld de prioriteit aan te passen.

De uiteindelijke beslissing wordt altijd genomen door het College van B&W.

Toeziht vergunning of melding Categorie C3

100% toezicht op verleende vergunningen of meldingen

10% extra integrale toezichtsbezoeken bij bedrijven per jaar. In te plannen door planner (bijz achterblijvers)

Toeziht vergunning of melding Categorie C2 en C1

Dit betreft een prioriteit hoog met een toezichtpercentage van 75% volgens de MAM.

Voor dit jaar is de toezichtstaak op 50% van de verleende vergunningen of meldingen gezet.

De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven elke 2 jaar bezocht en is een redelijk handhavingsniveau bereikt. Daarom is het verantwoord om de bezoekfrequentie niet op 75% te plaatsen, maar op 50% dat voor gewone bedrijven neerkomt op 1 x per 2 jaar controle

Toeziht vergunning of melding Categorie B1 en B2

Dit betreft een prioriteit gemiddeld met een toezichtpercentage van 50% volgens de MAM.

Voor dit jaar is de toezichtstaak op 25% van de verleende vergunningen of meldingen gezet.

De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven elke 5 jaar bezocht en is een adequaat handhavingsniveau bereikt.

Toeziht vergunning of melding Categorie A

Dit betreft een prioriteit laag met een toezichtpercentage van 25% volgens de MAM.

Voor dit jaar is de toezichtstaak op 10% van de verleende vergunningen of meldingen gezet.

De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven elke 10 jaar bezocht en is een adequaat handhavingsniveau bereikt.

Voor 2012 komt met toepassing van bovenstaande systematiek op het bedrijvenbestand de volgende hoeveelheid toezicht-acties tot stand:

Aantallen uit te voeren milieutoezicht uit het controleprogramma milieu 2012:

Categorie:	A	B1	B2	C1	C2	C3	C4
Controles	13	27	225	1	92	12	7

Controle milieutaken

Illegale zaken kunnen op verschillende wijze worden gesignaleerd bijvoorbeeld door ingekomen surveillance, bouwaanvragen, verhuisberichten of advertenties.

In het belang van integrale handhaving is het belangrijk ook aan deze zaken aandacht te besteden, bijvoorbeeld in verband met (inventarisatie) bestemmingsplannen. In de toekomst wordt deze taak nog belangrijker, want de categorie A inrichtingen volgens het Barim zijn niet meer verplicht zich te melden, maar moeten wel de algemene voorschriften naleven. Om het bedrijvenbestand te actualiseren en actueel te houden wordt door middel van gevelcontroles inventarisaties uitgevoerd. Indien beschikbaar kunnen hiervoor ook stagiaires ingezet worden van de opleiding milieutoezicht.

Handhaving Besluit bodemkwaliteit

Toezicht op naleving van het Besluit bodemkwaliteit is een taak van de gemeente.

Met betrekking tot handhaving van het Besluit bodemkwaliteit zijn er verschillende stromen.

1. Reguliere meldingen.
2. Eerste toezicht tijdens toepassing.
3. Het toezicht op naleving van de voorschriften van het Besluit bodemkwaliteit na de oplevering van het werk gedurende de jaren dat het werk ongewijzigd blijft.
4. Handhaven illegaal toegepaste secundaire bouwstoffen of grond en/of baggerspecie.

Reguliere meldingen / toepassing

Meldingen worden door bedrijven die secundaire bouwstoffen of grond en/of baggerspecie gaan toepassen ingediend.

Bij alle nieuwe bouwwerken waar het vermoeden bestaat dat secundaire materialen of grond kunnen worden gebruikt, wordt na de beoordeling door welstand een meldingsformulier Besluit bodemkwaliteit toegezonden (preventieve handhaving).

Periodieke controles

De controle op aangebrachte materialen of grond en/of baggerspecie met de daarbij behorende voorzieningen en keuringen is een taak van de cluster handhaving.

Bij toepassingen van categorie 2 en bijzondere categorieën bouwstoffen moet periodiek controle plaats vinden op de isolerende maatregelen en verwijderingsplicht bij beëindiging van "het werk". Het betreft administratieve controles en in voorkomende gevallen kan een controlebezoek noodzakelijk zijn.

Kleine ergernissen

Er is één toezichthouder/BOA die direct te maken heeft met het toezicht in de openbare ruimte. Hij houdt zich bezig met controle en toezichtstaken op het gebied van hondenpoep zwerfvuil, afval, uitstallingen etc.

Eén van de prioriteiten is het toezien op de uitvoering van het hondenpoepbeleid.

Naam, adres en huisnummering

Bij alle acties die door handhaving worden uitgevoerd is het belangrijk om de NAW gegevens van de betreffende locatie goed te controleren. Het komt regelmatig voor dat verkeerde namen of huisnummers worden opgegeven. Indien tijdens het controleren op de NAW gegevens onrechtmatige zaken worden geconstateerd, wordt contact opgenomen met contactpersonen van de gemeentelijke basis registratie en toekenning huisnummers.

Projecten

Naast de reguliere toezichts- en controle taken worden jaarlijks ook enkele specifieke projecten uitgevoerd. Deze projecten worden zoveel mogelijk binnen de reguliere taken gepland zodat er geen extra capaciteit voor nodig is.

Het kan zijn dat voor het uitvoeren van speciale projecten extra middelen nodig zijn. Deze projecten vallen buiten dit uitvoeringsprogramma. Voor elk project wordt een projectplan gemaakt. Wanneer extra middelen nodig zijn zal dit in het projectplan worden opgenomen. Indien nodig zal dit bestuurlijk worden voorgelegd.

De projecten zijn:

- Afvalscheiding;
- Hondenpoep.

Auditing

In 2012 vindt een audit plaats van één of meer protocollen/werkinstructies in het kader van de professionalisering van de handhaving plaats.

MILIEUBELEIDSPLAN EN MILIEU-UITVOERINGSPROGRAMMA 2008-2012

Het plan bevat per thema: bodem/water/afval/geluid/lucht/geur en stank/externe veiligheid/energie/duurzaam bouwen/natuur en groen/verkeer en vervoer/communicatie, het ambitieniveau en de daarvoor te ondernemen activiteiten.

Als bijlage is een milieu-uitvoeringsprogramma gevoegd waarin de uitwerking van de thema's is geconcretiseerd in activiteiten uitgedrukt in geld en afgezet tegen de looptijd van het milieubeleidsplan 2008-2012.

In 2012 worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

Thema Bodem:

Het per 1 juli 2008 in werking getreden Besluit bodemkwaliteit bevat een nieuw beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie.

Op grond van dit Besluit heeft het college op 9 februari 2010 gekozen voor generiek beleid. Bij generiek beleid wordt de kwaliteit van de toe te passen grond getoetst aan de bodemfunctie en de bodemkwaliteit van de ontvangende grond, waarbij de strengste van de twee bepalend is voor de toepassingseis. Hierdoor wordt de kwaliteit van de bodem behouden en dat was de ambitie uit het milieubeleidsplan.

Bij besluit van 20 april 2010 heeft het college vervolgens de *bodemfunctieklassenkaart* voor onze gemeente vastgesteld. Dit is verplicht op grond van het Besluit bodemkwaliteit. De bodemfunctieklassenkaart maakt de toets van de toe te passen grond aan de bodemfunctie van de ontvangende grond mogelijk.

Op deze kaart wordt de ligging van gebieden met de bodemfunctieklassen wonen, industrie en overige gebieden aangegeven.

Als volgende stap wordt in 2012 met 5 andere regio-gemeenten een bodemkwaliteitskaart voor het buitengebied gemaakt. Daarnaast wordt voor het buitengebied van onze gemeente een nota bodembeheer opgesteld.

De bodemkwaliteitskaart is in veel gevallen bij grondverzet te gebruiken als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van zowel de toe te passen grond als van de ontvangende bodem.

Zonder een (vastgestelde) bodemkwaliteitskaart moet de kwaliteit van toe te passen grond in veel gevallen middels een partijkeuring worden vastgesteld.

Thema Water:

Stedelijke wateropgave

Het uitvoeringsprogramma Water van de Gemeentelijke wateropgave wordt jaarlijks vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Water. Het programma is een dynamische lijst waarop maatregelen en projecten staan die in het kader van waterbeheer uitgewerkt dienen te worden. Op het programma staan ook de maatregelen die in het kader van de Stedelijke wateropgave genomen dienen te worden. Dit zijn maatregelen in het kader van het behouden van droge voeten in de kernen. De volgende maatregelen staan voor 2012 op de planning:

- Onderzoek en uitwerking wateropgave Kruisland;
- Onderzoek traject Haven Molenkreek (waterberging en doorstroming);
- Herinrichting sloot Burg. Catshoeklaan: onderzoek naar oplossing en uitvoering van maatregelen.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Op grond van de Wet Gemeentelijke Watertaken heeft de raad een breed gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld voor de periode 2010-2014.

Hierin is onder andere opgenomen hoe de gemeente haar zorgplichten gaat vervullen op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater zal ook in 2012 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen plaatsvinden.

Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen.

Er is een uitvoeringsprogramma voor 2012 opgesteld.

Thema Afval:

Opsporen en laten verwijderen van illegaal gestort afval

Zie het handhavingprogramma 2012.

Gescheiden inzameling kunststof verpakkingsmateriaal

De resultaten in 2011 laten zien dat er nog steeds een stijgende lijn in de inzamelresultaten zit. Op diverse locaties zijn extra containers bijgeplaatst. De inzameling wordt constant in de gaten gehouden en waar nodig bijgesteld.

Thema Lucht:

Deelname Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

In het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit werken Rijk, provincies en gemeenten samen om in gebieden waar de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden) de luchtkwaliteit te verbeteren. Monitoring is nodig om zeker te stellen dat overal tijdig de grenswaarden worden gehaald. Voor gemeenten waar niet wordt voldaan aan de luchtkwaliteitsgrenswaarden, worden maatregelen en/of projecten opgenomen in het NSL.

Naast het rijk en de provincies actualiseert iedere gemeente jaarlijks de gegevens van de monitoringstool.

In 2010 is voor het eerst een monitoring uitgevoerd op de uitgangspunten zoals gehanteerd in de Saneringstool 3.1 van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) voor de gemeentelijke wegen van Steenberg.

Ook in 2012 wordt meegewerkt aan de monitoringstool.

Thema Externe veiligheid:

Opstellen uitvoeringsprogramma externe veiligheid.

Thema Energie

Verwerven van inzicht in gemeentelijk energieverbruik en besparingsmogelijkheden.

- Beheerplan openbare verlichting.

De openbare verlichting is geïnventariseerd. Inmiddels is er ook een compleet uitvoeringsplan voor één van de oudere wijken (Steenbergen Zuid) voorbereid. Bij de gebiedsgerichte aanpak wordt zoveel mogelijk de openbare verlichting vervangen door energiezuinige verlichting. Ook bij de projectontwikkelingen worden eensluidende kaders gesteld waar de verlichting aan dient te voldoen.

Voor dit beheerplan wordt voor een deel de Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK)-subsidie gebruikt.

- Vermindering energieverbruik/CO2 uitstoot gemeentelijke accommodaties

In 2010 en 2011 is onderzoek gedaan naar energiebesparende maatregelen en de beperking van CO2 uitstoot bij de grotere gemeentelijke accommodaties.

Hierbij is ook gekeken naar de investeringskosten, de terugverdientijd en de technische levensduur van de desbetreffende maatregelen.

Door deze zaken te onderzoeken kan bij iedere maatregel een afweging worden gemaakt of het een efficiënte investering is ten opzichte van de energiebesparing.

Dit onderzoek zal verdere verduidelijking geven over het al dan niet verder verduurzamen van het bestaand vastgoed van de gemeente Steenbergen.

Voor dit onderzoek is ook de Stimulering LOkale Klimaatinitiatieven(SLOK)-subsidie gebruikt.

- Jaarlijks worden onderhoudsinspecties uitgevoerd m.b.t. de eigen panden. Dit om de onderhoudstoestand van de accommodaties in beeld te houden. Op basis van de gebouwinspectie wordt een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. In 2012 wordt 25% van de gebouwen in eigen beheer geactualiseerd en verwerkt in de begroting. Tijdens het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan zullen alle (mogelijke) efficiënte activiteiten worden bekeken. Hierbij worden ook bovenstaande aspecten meegenomen.

Duurzaam bouwen en duurzaam gebouwenonderhoud zal de komende jaren vanzelfsprekend worden. Gestreefd zal worden naar een zo laag mogelijk energieverbruik van de accommodaties. Enerzijds wordt dit bereikt door adequaat beheer van de gebouwen. Anderzijds door gepast onderhoud te plegen.

Thema Natuur en groen

Ten behoeve van de uitvoering van het groenplan 2009 wordt het uitvoeringsprogramma groen 2012 + bepaalde projecten, die volgen uit de quickscan, uitgevoerd.

Thema Verkeer en vervoer

In plaats van een gemeentelijk verkeers – en vervoersplan heeft de raad in juni 2010 het Uitvoeringsprogramma Verkeer Steenbergen (UVS) vastgesteld.

In dit programma worden verkeersprojecten en maatregelen benoemd die in de komende 10 jaar aan de orde komen.

Onderwerpen die in 2012 voortvloeien uit het uitvoeringsprogramma verkeer zijn: onderzoek ontsluiting Dinteloord, planvorming herinrichting N257 en N259 en het duurzaam veilig inrichten van het buitengebied Dinteloord.

Thema Communicatie

Naast hetgeen wettelijk verplicht is, vindt invulling van deze taak op ad hoc basis plaats.

Deelname Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant, bestuurscommissie Duurzaamheid.

De gemeente Steenbergen neemt samen met de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem, Zundert en Tholen deel aan deze gemeenschappelijke regeling, bestuurscommissie duurzaamheid. De meerwaarde van deze gemeenschappelijke regeling is dat de werkzaamheden een bovenlokaal karakter hebben. Een gezamenlijk doel en belang van de gemeenten wordt gediend.

Het programma van de bestuurscommissie duurzaamheid omvat de ontwikkeling van de beleidsvelden milieu en afval.

Bestuurlijke ondersteuning

Via de bestuurlijke en ambtelijke overleggen (Bestuurscommissie Duurzaamheid en contactambtenarenoverleggen CADO en CAA) worden bestuurders en ambtenaren onder andere geïnformeerd over (op handen zijnde) ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Het contactambtenarenoverleg is het voorportaal van het bestuurlijk overleg. De reguliere producten zoals jaarstukken, voortgang van het jaarprogramma en koersbepaling van de regionale duurzaamheidsonderwerpen worden hier besproken en ter vaststelling aangeboden aan de bestuurscommissie.

Milieu

Op het gebied van milieu wordt er gestreefd naar het behouden en/of versterken van een duurzame omgeving. Centraal hierbij staat het bereiken van de doelstellingen op het gebied van klimaat, energie, biodiversiteit, afval, water en duurzaam bouwen en alles wat daarmee samenhangt.

Afval

Op het gebied van afval wordt gestreefd naar een vermindering van de hoeveelheid restafval en een verbetering van de afvalscheiding.

In 2012 wordt het volgende gedaan, waaraan door de gemeente Steenbergen mede uitvoering wordt gegeven:

Bestuurlijke ondersteuning

Per jaar worden er 4 vergaderingen van de Bestuurscommissie en 4 vergaderingen van het CADO gehouden. Tevens is er 4 keer per jaar een aparte vergadering over specifieke afvalonderwerpen. Andere overleggen zijn het MOLO (milieuoverleg lagere overheden), het RIAT (regionaal integraal afstemmingsteam) en het Platform Water.

Milieu

Grootschalige ruimtelijke initiatieven

Grootschalige ruimtelijke initiatieven en plannen kunnen grote effecten hebben op de leefbaarheid binnen meerdere gemeenten in de regio.

De komende jaren spelen de volgende zaken:

Windenergie

Waterpoort in het kader van de ontwikkelingen in de Zuidwestelijke Delta

MIRT VAR regio Rotterdam – Antwerpen

Duurzaamheidstoets.

Regionale monitoring

Om het bereiken van de doelstellingen op het gebied van milieu en duurzaamheid te kunnen volgen, is een instrument of een systeem nodig waarmee de resultaten van onze inspanningen zichtbaar gemaakt kunnen worden. In 2012 zal met 3 monitoringen aan de alg gegaan worden: De duurzame Energie monitor (20% DE-productie in 2020), de Klimaat-monitor (30% reductie CO2 in 2020) en de ECO XXI (duurzaamheidsmonitor)

Bestuursopdracht Duurzaamheid

In 2011-2012 wordt de Strategische agenda herijkt. De doelstellingen die hierin worden verwoord zullen moeten worden geconcretiseerd naar activiteiten.

Lokaal: ook vanuit de gemeente Steenbergen wordt een bijdrage geleverd aan de concept Strategische Agenda West-Brabant, kolom duurzaamheid.

Duurzaam Bouwen

De inzet in 2012 zal gericht zijn op ondersteuning van de gemeenten bij de ontwikkeling van kennis, toepassing en beleid op het gebied van duurzaam bouwen in nieuw- en bestaande bouw. Tevens zal de samenwerking met Bouwend Nederland en de BNA in onze regio worden gecontinueerd.

Lokaal: de mogelijkheid is er om hiervan gebruik te maken bij het uitvoeren van de op te stellen werkprogramma's, behorend bij de op te stellen duurzaamheidsnota.

Energie (SLoK-projecten, energiebesparing e.d.)

In de hele regio zijn de gemeenten bezig met de uitvoering van de SLoK-programma's. De aanpak in de regio's (voorheen MARB en RMD) is verschillend en onze gemeente heeft een eigen SLOK-programma, maar nieuwe initiatieven worden zoveel mogelijk gezamenlijk opgepakt, waarbij het zoeken en benutten van synergie van groot belang is. Er wordt in 2012 een gezamenlijk uitvoeringsprogramma Duurzame Energie opgesteld

Lokaal: Deelname aan het regionaal uitvoeringsprogramma Duurzame Energie en hiermee rekening houden bij de op te stellen werkprogramma's, behorend bij de op te stellen duurzaamheidsnota.

We gaan een nota duurzaamheid voor de gemeente Steenbergen opstellen, waarin een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen is opgenomen. De nota bestrijkt de periode tot en met 2020 en geeft een integrale visie op de duurzame ontwikkeling in Steenbergen.

De nota haakt aan bij de al vastgestelde SLOK-projecten, het regionale werkprogramma duurzame ontwikkeling 2012 en de extra projecten duurzaamheid van 2011.

Deze nota geeft daarmee uitvoering aan de verklaring van Dussen, de Countdown-verklaring, de millennium-gedachte en het raadsprogramma 2010-2014.

Countdown 2010/NME

In 2010 is het NME-arrangement 'Brabantse Parels van biodiversiteit' vastgesteld.

Net als in 2011 zal er gewerkt worden aan uitvoering van dit arrangement.

Lokaal: bij het opstellen van de werkprogramma's duurzaamheid kan hiervan gebruik worden gemaakt. Daarnaast:

- Realisering ecologische verbindingszones

De inrichting van ecologische verbindingszones (evz's) brengt een enorme meerwaarde (qua natuur, landschapsbeleving, recreatie, leefbaarheid, biodiversiteit, waterkwaliteit en – kwantiteit, etc.) met zich mee.

De gemeente Steenbergen heeft op haar grondgebied ongeveer 80 kilometer aan (te realiseren) natte evz's liggen.

In februari 2010 hebben de gemeente en het waterschap een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de realisatie van EVZ's. In deze overeenkomst is een prioriteitstelling aangegeven.

In 2012 zal de ontwikkeling van een van de EVZ's (de Steenbergsche en Roosendaalsche vliet of de Cruijlslandse kreken) verder vorm krijgen.

De inrichting van 8.4 hectare natuurontwikkeling langs de Steenbergsche Vliet (direct naast de Steenbergseweg) is in 2011/begin 2012 gereed, waarna deze overgaat in beheer.

- *Groene Mal*

De groene mal bestaat uit een aaneenschakeling van groene projecten rondom de kern Steenberg. De komst van grote ontwikkelingen rondom de kern Steenberg geven reden om ook aandacht te geven aan de groene omlijsting en landschappelijke inpassing van de kern. De groene mal is een verzamelnaam voor diverse groene ontwikkelingen die mogelijk zijn rondom de kern. Van de Ligne, EVZ en onderdeel van de West Brabantse Waterlinie, gaat men over in de landschappelijke inpassing van de A4 naar Fort Henricus en de voormalige vloeivelden. Vanaf hier gaat men over in de EVZ Buiten de Veste en via Stadswal en de brede watergang haakt men aan op het krekcomplex Cruijlslandse kreken. De groene mal zal in 2012 verder vorm krijgen.

- *Revitalisering landelijk gebied*

Steenbergen is lid van de gebiedscommissie en richt zich o.a. op het verbeteren van de kwaliteit van het buitengebied. De gemeente draagt bij aan natuur- en landschapsontwikkeling. De gemeente en het waterschap hebben een samenwerkingsovereenkomst voor de realisatie van natte ecologische verbindingzones gesloten.

Tevens neemt de gemeente deel aan het agrarisch landschapsbeheer om de bestaande boemdijken te behouden.

Deelname aan de gebiedscommissie is een doorlopend proces en kent meerdere bestuurlijke en bijbehorende ambtelijke overleggen.

Naast de reguliere werkzaamheden werkt de gemeente Steenberg (mee) aan een aantal specifieke revitaliseringsprojecten, zoals de Brabantse Wal en Mark-Dintel-Vliet.

- *Overleg met de ZLTO*

Overleg met de ZLTO over akkerrandenbeheer en minder intensief beheer om bijvoorbeeld de hoeveelheid patrijzen te bevorderen. Dit is opgenomen in het reguliere overleg.

Nieuwe ontwikkelingen

Er wordt met name ruimte gereserveerd voor het inspelen op nieuwe ontwikkelingen als: Biobased economy. In West-Brabant zijn er kansen voor de ontwikkeling van een innovatieve en duurzame economie met betrekking tot biomassa. Ook is er binnen de regio aandacht voor onderwerpen als duurzaam bodemgebruik, externe veiligheid, natuur- en landschapsbeleid en luchtkwaliteit.

Lokaal: Een van de majeure projecten is het project Agro Foodcluster Nieuw Prinsenland. In dit proces ligt de focus op de ontwikkeling en de uitwerking van de biobased economy. De inzet van de biobased economy West-Brabant richt zich op de innovatie die voortkomt uit de koppeling van de agrosector en de chemie met een focus op de ontwikkeling van hoogwaardige materialen (bijvoorbeeld plastics), chemicaliën, pesticiden en coatings uit agroreststromen.

Afval

Contractbeheer

De ontwikkeling van de aanleververplichtingen op de onderdelen (grof) huishoudelijk restafval en gft-afval zal voor 2012 worden gemonitord. Tevens zal in samenwerking met de

contactambtenaren afval de regionale benchmark (grof) huishoudelijk restafval en gft-afval gehouden worden; een voortzetting van een onderzoek uit voorgaande jaren.

Project GFT-inzameling 2012

De dienstverleningsovereenkomst tussen de 6 Vvc (Vereniging van Contractanten) gewesten voor de verwerking van GFT afval met Attero (voormalig Essent) loopt tot mei 2012. Deze is inmiddels verlengd tot 2017. Attero zal zich in het kader van de verklaring van Dussen zo optimaal mogelijk inzetten om het GFT duurzaam te verwerken.

De looptijd loopt nu parallel met het verwerkingscontract voor het huishoudelijk restafval

Projectontwikkeling

Er zal gestart worden om voor de deelnemende gemeenten het cradle-to-cradle principe verder inhoud te geven op het vlak van 'afval bestaat niet'. Aan het eind van de levensduur moet een product zonder veel moeite uiteen te nemen zijn in onderdelen die weer een hoogwaardige grondstof zijn voor een nieuw product. Dit is een belangrijk beleidsmatig aspect in het perspectief van het einde van de bestaande verwerkingscontracten voor huishoudelijk afval in 2017.

Er wordt vanuit gegaan dat er vanuit de Vereniging van Contractanten initiatieven zullen worden ontwikkeld om de verwerking van huishoudelijk restafval na 2017 beleidsmatig in beeld te brengen.

**MILIEUJAARPROGRAMMA 2012
CIJFERMATIG**

Milieujaarprogramma 2012									
Milieu & Bedrijven									
(Inrichtinggebonden) taken vergunningen/meldingen									
		Begrotingspost	Interne capaciteit 4)	Interne capaciteit in uren 3)	externe capaciteit	externe capaciteit in uren 2)	Totaal		
Wabo milieuvergunningen (incl. ambts-halve wijzigingen)		6291/4115 6291/4303	€ 26.277,00	380	€ 29.070,00 1)		€ 55.347,00		
meldingen 8.19 (milieuneutrale verandering)		6291/4116 6291/4303	€ 3.457,50	50	€ 4.720,00		€ 8.177,50		
Meldingen AMVB		6291/4116 6291/4303	€ 17.287,50	250	€ 26.200,00		€ 43.487,50		
Meldingen Besluit bodemkwaliteit		6291/4116 6291/4303	€ 4.840,50	70	€ 10.150,00		€ 14.990,50		
Totaal			€ 51.862,50		€ 70.140,00		€ 122.002,50		
Milieu & Ruimtelijke Ordening									
		begrotingspost	interne capaciteit 4)	interne capaciteit in uren 3)	externe capaciteit	externe capaciteit in uren	Totaal		
o.a. opstellen en/of herziening milieuparagraaf, toetsing en adviseren milieu-aspecten bij ruimtelijke planvorming in voorfase, beoordelen categorie-ind		6148/4114			€ 5.000,00	62 uur	€ 5.000,00		
Milieu & Bouwen en Wonen									
		begrotingspost	interne capaciteit 4)	interne capaciteit in uren 3)	externe capaciteit	externe capaciteit in uren	Totaal		
o.a. toetsen milieu-aspecten bouwvoorvragen/gem. bouwplan.		6290/4115 6290/4303	€ 4.840,50	70 uur	€ 15.000,00	186 uur	€ 19.840,50		
overige kosten vallend onder deze rubriek zijn opgenomen in het handhavingprogramma 2012									
Milieu & Bodem, water en lucht									
Deze rubriek is opgenomen in het algemeen milieubeleid									

en in het handhavingsuitvoeringsprogramma 2012						
Milieu & Verkeer en Geluid						
o.a. projectm.begeleid sanering weg-en verkeerslawaaï/ adv. in het kader geluidbeleidzaken en milieu-aspecten in relatie tot het verkeer	begrotingspost		interne capaciteit 4)	interne capaciteit in uren 3)	externe capaciteit	externe capaciteit in uren
						Totaal
Milieu						
Deze rubriek is opgenomen in het handhavingsprogramma 2012						
Algemeen Milieubeleid en Coördinatie						
	begrotingspost		interne capaciteit 4)	interne capaciteit in uren 3)	externe capaciteit	externe capaciteit in uren
Milieu alg./beleidsadvisering algemeen incl. juridische ondersteuning	6141/4114 6141/4304		€ 10.146,00	120 uur	€ 8.350,00	105 uur
Milieubeleidsplan/uit.progr./duurzaamheid	6141/4114 6141/4304		€ 38.047,50	450 uur	€ 50.000,00	5)
Milieujaarprogramma/jaarverslag	6141/4304		€ 5.918,50	70 uur		
Bodem, water, lucht alg./bodemsanering	6141/4118 6141/4304		€ 5.073,00	60 uur	€ 21.018,00	5)
Alg. assistentie/coördinatie	6141/4114 6141/4304		€ 6.764,00	80 uur	€ 3.550,00	45 uur
Regionale samenwerking duurzaamheid	6141/4304		€ 6.764,00	80 uur		
Totaal			€ 72.713,00	860 uur	€ 82.918,00	€ 155.631,00
Overige werkzaamheden milieu						
bijhouden bedrijvenbestand	begrotingspost 6291/4303		interne capaciteit 4)	interne capaciteit in uren	externe capaciteit	externe capaciteit in uren
Externe veiligheid	6141/4361		€ 1.383,00	20 uur	€ 22.000,00	2)
Totaal			€ 1.383,00	20 uur	€ 22.000,00	€ 23.383,00
1) inclusief € 1.500,00 voor werkzaamheden vallend buiten productprijz, inclusief € 3.840,00 voor ambtshalve wijzigingen						
2) Door het werken met productprijzen zijn geen uren beschikbaar						
3) uren vermeld in afdelingsplan Puza respectievelijk afdelingsplan RO						
4) in dit programma is rekening gehouden met een uurtarief Puza € 69,15 en uurtarief afdeling RO € 84,55.						

5) bedrag niet (geheel) gerelateerd aan uren													
Integrale handhaving													
Kosten milieu betreffende controle en handhaving		Begrotingspost	interne capaciteit opgenomen in handhavingssuit-voeringsprogr. 2012 en afdelingsplan RO	interne capaciteit opgenomen in handhavingssuit-voeringsprogramma 2012 en afdelingsplan RO	interne capaciteit in uren opgenomen in handhavingssuit-voeringsprogramma 2012 en afdelingsplan RO	externe capaciteit	externe capaciteit in uren	Totaal					
controles inrichtingen		6293/4117 6293/4304	Zie totaal	Zie totaal		€ 75.000,00	1)						
1e hercontroles inrichtingen		6293/4117 6293/4304	Zie totaal	Zie totaal		€ 15.160,00	1)						
2e hercontroles		6293/4117 6293/4304				€ 2.100,00	26 uur						
bedrijfsmatige controles		6293/4117 6293/4304				€ 4.500,00	56 uur						
repressieve handhaving		6293/4117 6293/4304				€ 13.560,00	169 uur						
onderzoekskosten handhaving		6293/4117				€ 10.000,00 2)							
professionalisering handhaving		6293/4117 6293/4304				€ 6.000,00	75 uur						
handhaving Besluit bodemkwaliteit		6293/4117 6293/4304				€ 19.250,00	240 uur						
handhavingprogramma 2012		6293/4117 6293/4304				€ 6.800,00	85 uur						
Risico-informatiesysteem		6293/4117 6293/4304				€ 3.850,00	3)						
Handhavingprojecten		6293/4117 6293/4304				€ 15.000,00	187 uur						
Bezuiniging		6293/4117 6293/4304				-€ 16.600,00							
						€ 154.620,00							€ 154.620,00
Integraal handhavingbeleid/uitvoering		6293/4304				€ 481.530,00	5645 uur						€ 481.530,00
TOTAAL						€ 481.530,00							€ 636.150,00
1) Door het werken met productprijzen zijn geen uren beschikbaar.													
2) bedrag niet (geheel) gerelateerd aan uren													
3) Uren apart geraamd voor controles RIS-inrichtingen													